

ГОРАД, ЯКІ ЛЮБІЦЬ НАС

І ЯКІ ЛЮБІМ МЫ

Фота БенТА.

(Заканчэнне.
Пачатак на 1-й стар.)

Дата — 1019 год — узятая з «Аповесці мінулых гадоў», лічыцца першым упамінаннем аб старажытным Бярэці. Праўда, даследчыкі гісторыі Анатоль Гладышчук і Анатоль Нікітчык знайшлі дакумент, у якім гаворыцца, што Яраслаў Мудры хадзіў да Бярэсця ў 1017 годзе. Але ж указаная інфармацыя была агучаная адносна нядаўна, у 2014 годзе, і афіцыйна прыняты дзень нараджэння горада пакуль застаецца нязменным.

Анатоль ГЛАДЫШЧУК, фізік па прафесіі і нястомны крэатывец, шмат зрабіў для аднаўлення і папулярызацыі гісторыі горада. Яго трылогія «Замак Берасцейскі», якая складаецца з кніг «Русь», «Літва», «ResPublika» пра старажытны Брэст і яго жыхароў. Цікава, што ён, прафесіянал у фізіцы, сказаў на адной з прэзентацый сваіх твораў такую рэч: «Шмат тэхнічных навінак стварыў чалавечы розум, яны істотна аблягчаюць наша жыццё. Але ніводзін самы наварочаны гаджэт не працуе без батарэйкі. А кніга працуе.»

Сапраўды, можна ганарыцца кнігазборамі колішніх берасцейцаў, якія апошнім часам удалося ўзвясці, няхай сабе толькі ў электронным выглядзе. А нядаўна ўся краіна зноў успамінала Брэсцкую біблію, бо яе факсімільнае ўзнаўленне прэзентавала Нацыянальная бібліятэка. У Брэсце ёсць і арыгінал гэтай кнігі, выдадзенай некалі Мікалаем Радзівілам Чорным, праўда, не цэлы фаліант, а толькі яго фрагмент.

Нашы нястомныя музейшчыкі, што прыдумалі цікавы праект «12 артэфектаў тысячагоддзя» на кожным новым паказе яшчэ і яшчэ раз нагадваюць гараджанам, якімі прасунутымі і культурнымі для свайго часу былі продкі. Гэта відно па ўпрыгажэннях, побытавых рэчах, якія стваралі на гэтай зямлі. Многія з артэфектаў знайшлі пры раскопках нашай сусветнай славатасці — старажытнага пасялення гараджан, якое датуецца XI—XIII стагоддзямі. Цяпер там вядомы музей «Бярэсце», які, дарэчы, нядаўна перажыў рэканструкцыю. І той факт, што Брэст першым на беларускіх землях атрымаў граматы на магдэбургскае права — 15 жніўня 1390 года, — гаворыць аб значнасці горада ў сярэднявечныя часы. Грэх было б і не згадаць гістарычную сустрэчу,

прывечаную распрацоўцы генеральнага плана Грунвальдскай бітвы. Сустрэча польскага караля Ягайлы і вялікага князя літоўскага Вітаўта прайшла ў снежні 1409 года ў Брэсце. І ўсё гэта адлюстравана ў дакументах, навуковых працах, шматлікіх кнігах. Таму, вядома, кніга сёння адзін з галоўных герояў святкавання міленіума.

Дырэктар мемарыяльнага комплексу «Брэсцкая крэпасць-герой» **Рыгор БЫСЮК** любіць паўтараць, што ў свядомасці тысячы і мільёнаў людзей, асабліва жыхароў былога Саюза, Брэст успрымаецца як месца подзвігу абаронцаў крэпасці. І гэта сапраўды так. Бывае, знаходзячыся недзе на адпачынку ці ў паездцы, згадаеш сваю малую радзіму, і ўсе адразу: «Брэст, ведаем, у крэпасці былі на экскурсіі з класам сорок, трыццаць... гадоў таму». А вось калі пачынаеш раскаваць, што ў 30-я гады XIX стагоддзя горад паміж Мухаўцом і Заходнім Бугам быў поўнаасцю зруйнаваны дзеля будаўніцтва на яго месцы Брэсцкай крэпасці, людзі часта здзіўляюцца. Але ж гэта наша гісторыя. І крэпасць для горада асабліва месца. На яе цяперашняй тэрыторыі была аддрукаваная знакамітая Брэсцкая біблія, тут была заключаная Брэсцкая унія, падпісаны Брэсцкі мір. А ў 1941 годзе абаронцы крэпасці казалі свету ўзор стойкасці і гераізму.

А цяпер шматлікія госці выказваюць захапленне тым, як мы ўмеем захоўваць і падтрымліваць помнік, па якім пазнаюць Брэст. І гэта прыемна. Мы сапраўды шмат робім для захавання памяці не толькі гераізму, але і трагізму часоў вайны. Амаль тэраўнай частка жыхароў дваенага горада знішчылі акупанты падчас Халакосту. І напярэдадні святкавання юбілею гэтай трагедыі нечакана зноў напаміла пра сябе. У самым цэнтры горада пры выкопванні катлавана знойдзена масавае пахаванне вязняў гэта. Астанкі 1214 чалавек былі ўзняты і перапахаваны на Паўночных могілках. Там цяпер ёсць памяты знак. На месцы расстрэлу таксама неўзабаве з'явіцца мемарыяльны знак.

Памяць пра свае карані, сваю гісторыю, несумненна, галоўнае ў культуры і калектыўнай свядомасці любой супольнасці. Гэтую памяць паспяхова падтрымліваюць брэсцкія музыкі. А яшчэ тут абавязкова раскажуць пра знакамітых

людзей-сучаснікаў. Такіх, напрыклад, як мастак-ювелір **Мікалай КУЗЬМІЧ**. У краіне пра яго даведася пасля таго, як ён узнавіў крыж Ефрасіні Полацкай. Нядаўна мастак стаў ганаровым грамадзянінам Брэста. Мікалай Пятровіч сказаў, што да юбілею горада падрыхтаваў асобны твор, а які — сюрпрыз. Думаю, сёння і раскрыецца тайна. А пра сябе мастак стрымаў дадаць: «У маёй асобе ўзнагародзілі культуру». А вось **Ганна РАДЗЬКО** прадстаўляе маладое пакаленне мастакоў. Гэта яна стварыла лагатып святкавання тысячагоддзя і працягвае здзіўляць крэатыўнымі работамі пра свой горад. «Уся мая любоў сёння імкнецца туды», — сказала Аня, якая апошнімі днямі была па справах у сталіцы, а ўчора вярнулася ў Брэст.

І калі цяперашняя брэсцкая культура трывала асацыяцыя з асобамі дзеячаў мастацтва, то брэсцкі спорт неаддзельны ад перамогі алімпійскай чэмпіёнкі **Юліі НЕСЦЯРЭНкі**, дарэчы, ганаровай грамадзянін Брэсцкай вобласці. А калі б мяне папрасілі намаляваць словамі партрэт братаўчанкі-сучасніцы, то гэта была б Юлія: прыгожая, працавітая і вельмі сціпная. «Я люблю свой горад, тут нарадзілася, вырасла, дасягнула спартыўнага поспеху», — кажа спартсменка.

Думаю, было б недаравальнай памылкай гаварыць пра братаўчан сённяшняга дня і не згадаць будаўнікоў, чыёй стараннай і складанай працай горад падрыхтаваны да свята. У даволі сціслы тэрмін ўзведзена 28 так званых аб'ектаў тысячагоддзя. Гэта толькі тыя, што фінансаваліся з рэспубліканскай праграмы. Насамрэч іх значна больш. За год-два ў горадзе з'явіліся новы Кобрынскі мост, велічны тэатр лялек, перапомнік, па якім пазнаюць Брэст. І гэта прыемна. Мы сапраўды шмат робім для захавання памяці не толькі гераізму, але і трагізму часоў вайны. Амаль тэраўнай частка жыхароў дваенага горада знішчылі акупанты падчас Халакосту. І напярэдадні святкавання юбілею гэтай трагедыі нечакана зноў напаміла пра сябе. У самым цэнтры горада пры выкопванні катлавана знойдзена масавае пахаванне вязняў гэта. Астанкі 1214 чалавек былі ўзняты і перапахаваны на Паўночных могілках. Там цяпер ёсць памяты знак. На месцы расстрэлу таксама неўзабаве з'явіцца мемарыяльны знак.

Раман Васілюк

праводзіць развітальны матч

Легенда беларускага футбола, рэкардсмен чэмпіянату Беларусі па забітых галах, 40-гадовы Раман Васілюк правядзе свой развітальны матч у складзе «Дынама-Брэст» супраць польскай «Ягелоніі» ў суботу, 7 верасня. Дабрачынная сустрэча пачнецца ў 17.30 на АСК «Брэсцкі». Усе сродкі ад продажу білетаў будуць пералічаны Мікіту Палуяновічу. 9 мая гэтага года хлопчык трапіў у бяду, пасля чаго застаўся без часткі левай нагі. Цяжкая траўма не зламала баявы дух маленькага футбаліста. Ён, як і раней, працягвае гуляць і радавацца перамогам сваёй любімай каманды. Падтрымаць маленькага футбаліста, а таксама пабачыць на полі аднаго з найлепшых форвардаў беларускага футбола, які ў пачатку гэтага года аб'явіў аб завяршэнні кар'еры, можна, набыўшы білеты на сайце kvitki.by. Кошт на любое месца — тры рублі.

Алена КРАВЕЦ.

колькасці гараджан. Адна з арганізацый, якая займаецца ўзвядзеннем гэтага пуцэправода, — ААТ «Палессежылбуд». На рахунку крыж Ефрасіні Полацкай. Нядаўна мастак стаў ганаровым грамадзянінам Брэста. Мікалай Пятровіч сказаў, што да юбілею горада падрыхтаваў асобны твор, а які — сюрпрыз. Думаю, сёння і раскрыецца тайна. А пра сябе мастак стрымаў дадаць: «У маёй асобе ўзнагародзілі культуру». А вось **Ганна РАДЗЬКО** прадстаўляе маладое пакаленне мастакоў. Гэта яна стварыла лагатып святкавання тысячагоддзя. Генеральны дырэктар ААТ **Анатоль ПЯТРЫНІЧ** сказаў, што гэтае свята немагчыма аддзяліць ад вялікай стваральнай працы інжынераў і рабочых усіх арганізацый, якія былі задзейнічаны на будаўнічых пляцоўках: «Людзі працавалі ад цямна да цямна, у выхадныя і святы, у спякоту і ў холад, каб усе астатнія гараджане карысталіся потым новымі будынкамі, мастамі, дарогамі».

Будаўніцтва і паляпшэнне не завяршаюцца пасля маштабнага святкавання. Падчас адкрыцця Гарадскога саду старшыня гарвыканкама **Аляксандр РАГАЧУК** сказаў, што апаска на гэты конт не мае пад сабой грунту. Ужо ёсць праграма на добраўпарадкаванне і паляпшэнне ў 2020 годзе і на наступныя гады. Так што горад застанецца з тым, што было створана і абноўлена да свята, і будзе развівацца далей.

У кожнага з нас, братаўчан, ёсць свае асаблівыя мясціны ў горадзе. Калі спытаць мяне, то я і не адказала б напэўна, якая самая любімая. Цяпер родным падаецца мікрараён Кавалёва ў раёне Вясялярнага канала, куды я пераехала чвэрць стагоддзя таму. Тады яшчэ новы, неўладкаваны раён, цяпер адзін з найлепшых у плане інфраструктуры. Прыемна прайсціся па Набярэжнай, часам гуляць на Савецкай, дзе турысты натоўпам фатаграфуюцца з іх улюбёным — ліхтарчыкам. У час правядзення «Белай вежы» люблю тэрыторыю вакол тэатра, тут заўсёды назіраецца асаблівы рух, урачыстасць, многа святочна апранутых людзей. Але ж галоўнае... як там у Янкі Брыля: «Абавязкова ёсць куток, дзе любяць і цябе». Гэты куток і ёсць мой горад, дзе жывуць родныя і блізкія людзі, куды кожны вечар спяшаецца, бо ведаеш: цябе чакаюць.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

Установы дадатковай адукацыі запрашаюць...

Сёння Міншчына ўрачыста адкрывае Рэспубліканскі тыдзень устаноў адукацыі дзяцей і моладзі. Клецкі і Нясвіж плануецца прыняць каля паўсотні гасцей з усіх абласцей і горада Мінска — прадстаўнікоў Міністэрства адукацыі, спецыялістаў упраўленняў па адукацыі аблвыканкамаў, дырэктараў устаноў дадатковай адукацыі дзяцей і моладзі.

Клецкі раён падзеліцца вопытам работы аб'яднанняў экалага-біялагічнага, турысцка-крязнаўчага, прыродазнаўча-матэматычнага кірункаў, прадэманструе інавацыйныя, творчыя, даследчыя праекты, распрацоўкі ў галіне тэхнічнай творчасці.

А ў Нясвіжы будзе прэзентавана дзейнасць мастацкіх аб'яднанняў. Пройдуць выстаўкі, майстар-класы, будуць паказаны ініцыятывы, скіраваныя на арганізацыю вольнага часу дзяцей і моладзі, прапаганду здаровага ладу жыцця, папулярызацыю розных відаў спорту, выхаванне беспечных паводзін і цікавасці да адраджэння і захавання гісторыка-культурнай спадчыны.

Алена ДЗЯДЗЮЛЯ.

Ну і ну!

Падрапаў аўто на 1,8 тысячы

Гэта цана рэўнасці мінчаніна

У аператыўна-дзяжурную службу Партызанскага РУУС сталіцы паступіла паведамленне ад жыхароў дома, размешчанага на завулку Вучнёўскім, што на паркоўцы невядомы мужчына драпае аўтамабіль маркі Mercedes-Benz C220.

На месцы міліцыянеры ўстанавілі, што пашкодзана машына належыць 48-гадовай жыхарцы сталіцы. Падчас апытання ўладальніцы аўто стала вядома, што свой транспартны сродак яна перадала ў карыстанне сяброўцы на некаторы час і пра тое, што ён пашкоджаны, яна не ведала.

Пагутарыўшы з сяброўкай пацярпелай, праваахоўнікі ўстанавілі меркаванага зламысніка. Ім аказаўся 53-гадовы муж сяброўкі. Жанчына расказала, што да здарэння яна выходзіла з дому і нечакана для сябе заўважыла свайго мужа. Падышоўшы да яго, мінчанка стала з ім абмяркоўваць асаблівае шлюбаразводнага працэсу, аднак гутарка зайшла ў тупік, і пара пасварылася. Пасля размовы жанчына накіравалася да аўтамабіля сяброўкі, паколькі планавала здзейсніць на ім паездку. Убачыўшы, што ў яго жонкі з'явілася новая машына, 53-гадовы мінчанін выказаў здагадку, што аўто ёй падарыў іншы мужчына. Гэтая акалічнасць раззлавала фігуранта, і ён стаў драпаць машыну ключамі. У выніку з-за бяздумнага ўчынку зламысніку прыйдзецца пакрыць шкоду ў памеры 1800 рублёў, паведамляе ГУУС Мінгарвыканкама. Вядома, што раней мужчына да крымінальнай адказнасці не прыцягваўся.

Пахваліўся

сукамернікам пра брата...

І тыя скралі з кватэры амаль 10 тысяч долараў

Жыхарка пасёлка Зялёны Бор прыглядае за кватэрай роднага брата, пакуль той знаходзіцца ў камандзіроўках у Польшчы. У адзін з дзён жанчына выявіла адсутнасць шыбы, але большай непрыемнасцю аказалася нястача буйной сумы грошай, — амаль 10 тысяч долараў.

Супрацоўнікі крымінальнага вышуку Івацэвіцкага РАУС і УУС Брэсцкага аблвыканкама ўстанавілі, што брат пацярпелага знаходзіцца ў турме. Сваім сукамернікам ён не раз апавядаў пра паспяховага сваяка, які дзякуючы законнай рабоце мае поспех у жыцці. Выйшаўшы на волю, жыхар Бярозы 1996 года нараджэння і жыхар Пінска 1994 года нараджэння сустрэліся са сваім знаёмым пінчуком 2001 года нараджэння. Абмеркавалі план дзеянняў і ноччу праніклі ў кватэру пацярпелага.

Здабычу падзялілі паміж сабой, купілі два аўтамабілі і раз'ехалі ў розныя бакі. На наступны дзень аператыўнікі затрымалі жыхара Бярозы ў яго дома, там жа была выяўлена частка выкрадзеных грошай. Праз некаторы час пінчукі на адным з аўтамабіляў патрапілі ў невялікае ДТЗ, пашкодзіўшы набыты транспарт, калі праязджалі па двары шматкватэрнага дома позна ўвечары. Спалохаліся і кінулі машыну. Па гарачых слядах сышчыкі Пінскага ГАУС затрымалі зламыснікаў і перадалі івацэвіцкім калегам.

Таксіст абакраў пасажырку

Супрацоўнікі крымінальнага вышуку Кастрычніцкага РУУС Мінска затрымалі 38-гадовага кіроўцу таксі, які выкраў забытыя рэчы кліента.

Як аказалася, 41-гадовая жанчына пасля застолля ў сваёй сяброўкі вырашыла дабрацца дадому на таксі. Калі на выклік прыехала машына, жанчына села ў аўто і загадзя перадала таксісту абумоўленую суму грошай за аплату. Паколькі ўжо была позняя ноч, пацярпелая заснула на заднім сядзенні.

Прыехаўшы ў патрэбнае месца, таксіст разбудзіў кліентку і пачаў выправаджаць яе з машыны. Увязаўшыся ў канфлікт з кіроўцам, жанчына зусім забылася пра сваю сумку, пакінутую ў машыне. Гэтым і скарыстаўся зламыснік. У ручной паклажы ён знайшоў мабільны тэлефон, дакументы і кашалёк з грашыма ў суме 230 рублёў. Апошнія і сотавы мужчына забраў сабе, а вось дакументы і сумку фігурант выкінуў у раку. Пацярпелая ўспомніла пра рэчы раніцай, пасля чаго адразу ж звярнулася ў міліцыю.

Як пазней стала вядома, прывоеныя грошы мужчына выдаткаваў на ўласныя патрэбы, а мабільны тэлефон меў намер прадаць, але яму перашкодзілі аператыўнікі. Фігурант затрыманы. Вядома, што раней ён ужо прыцягваўся да крымінальнай адказнасці за крадзеж і заведана хлуслівы данос.

Сяргей РАСОЛЬКА.